

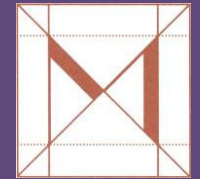
GEBIED BINNENSTAD ZUID-OOST

RUIMTELIJKE EN CULTUURHISTORISCHE WAARDERING VAN DE KARAKTERISTIEKE BEBOUWING

Onderzoek i.o.v. de gemeente Apeldoorn
maart 2011

MONUMENTEN
ADVIES
BUREAU

COLOFON

Opdrachtgever

Gemeente Apeldoorn

Analyse en fotografie

drs. C.J.B.P. Frank

**Dit is een uitgave van het Monumenten Advies Bureau, maart 2011,
copyright MAB Nijmegen 2011**

Monumenten Advies Bureau

Drs. C.J.B.P. Frank

Drs. F.A.C. Haans

Mw. drs. C.H.J.M. van den Broek

Mw. V. Delmee BSc

Drs. J.H.J. van Hest

Ing. G. Korenberg

Mw. drs. M. Lemmens

Mw. drs. L. Valckx

Bredestraat 1

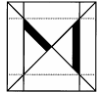
6542 SN Nijmegen

Tel: 024-3786742

Fax: 024-3792477

Info@monumentenadviesbureau.nl

www.monumentenadviesbureau.nl

RUIMTELIJKE EN CULTUURHISTORISCHE WAARDERING VAN DE KARAKTERISTIEKE BEBOUWING IN HET PROJECTGEBIED BINNENSTAD ZUID-OOST, APELDOORN

INHOUDSOPGAVE:

1 INLEIDING	4
2 INVENTARISATIE, SELECTIE EN WAARDERING	7

1 INLEIDING

1 INLEIDING

Rapportage

Deze rapportage bevat de resultaten van een cultuurhistorische inventarisatie van niet beschermd bebouwing in het bestemmingsplangebied Binnenstad Zuid-Oost in Apeldoorn. Het rapport vormt een aanvulling op de cultuurhistorische analyse (CHA) van Veldhuis uit 2004¹, de CHA Kanaalzone Apeldoorn, eveneens uit 2004² en de Cultuurhistorische en ruimtelijke analyse Binnenstad Apeldoorn uit 2009³. Deze analyse beschrijft de karakteristieke structuren en de bebouwing in het oostelijke deel van het bestemmingsplangebied, oostelijk van de Molendwarsstraat. Het bestemmingsplangebied Binnenstad Zuid-Oost omvat ook het gebied tussen Molendwarsstraat, Hoofdstraat en Molenstraat.

Op basis van eerdere inventarisatierondes en analyses alsmede hernieuwd veldwerk is een selectie gemaakt van panden, die bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het gebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten. Deze panden worden in dit rapport gewaardeerd op cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteiten, onder andere aan de hand van de gebiedskarakteristiek, die in de volgende paragraaf wordt gepresenteerd.

De resultaten dienen als input voor het nieuwe bestemmingsplan voor het gebied. Hierin zullen het bepalende en waardevolle ruimtelijke beeld en de cultuurhistorische kwaliteiten een verankering krijgen. Het doel is het behoud van een herkenbaar en voor het stadsdeel karakteristiek beeld, waarin de historische gelaagdheid en het onderscheiden karakter van de deelgebieden en objecten zichtbaar blijven.

Hoofdstuk 2 van deze rapportage behandelt de onderzoeks- en

1 Gemeente Apeldoorn, Bouwtoezicht en Monumenten, *Cultuurhistorische analyse Veldhuis. Cultuurhistorische ontwikkeling van het gebied Veldhuis*, Apeldoorn juli 2004.

2 Stoa, in opdracht van de gemeente Apeldoorn, *Cultuurhistorische analyse Kanaalzone Apeldoorn*, juni 2004.

3 E. Bet e.a., in opdracht van de gemeente Apeldoorn, *Cultuurhistorische en ruimtelijke analyse Binnenstad Apeldoorn*, mei 2009.

waarderingmethodiek. Het rapport bevat een overzicht met een presentatie (in woord en beeld) van alle geïnterviewde panden, aangevuld met de uitkomsten van de waardering en de conclusie. De onderzoeksresultaten zijn tevens verwerkt op de bijgevoegde waardenkaart. Op deze kaart staan ook de gemeentelijke en rijksmonumenten aangegeven.

Gebiedskarakteristiek van Binnenstad Zuid-Oost

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de historische karakteristiek van het gebied Binnenstad Zuid-Oost. Deze karakteristiek dient als kader voor de waardering van de panden verderop in dit rapport. In deze beschrijving ligt de nadruk op bijzondere en waardevolle kenmerken. De tekst is deels gebaseerd op de cultuurhistorische analyse (CHA) van het gebied Veldhuis uit 2004, en komt in essentie overeen met de beschrijving in het voorontwerp-bestemmingsplan.

Ligging en eerste indruk

Het bestemmingsplangebied Binnenstad Zuid-Oost ligt zoals de naam aangeeft in de zuidoostelijke hoek van het Apeldoornse centrumgebied. Het gebied omvat het oude buurtje Veldhuis en de westelijk hierop aansluitende buurt ten noorden van het station. De zuidelijke begrenzing wordt gevormd door het spooreplacement, aan de oostzijde grenst het Apeldoorns Kanaal aan het gebied.

Van west naar oost heeft het gebied twee onderscheiden gezichten. De stationsbuurt is een vanaf de tweede helft van de 19de eeuw tot ontwikkeling gekomen wijk met van oorsprong een mix van villa's, school- en kantoorgebouwen met representatief karakter. Deze buurt heeft in de afgelopen jaren een ware gedaantewisseling ondergaan. De wijk is getransformeerd tot een modern stationsgebied, waarin enkele historische objecten refereren aan de oorspronkelijke situatie. Naar het oosten toe gaat de stationsbuurt over in een veel kleinschaliger woon- en werkwijk, die met de komst van enkele industrieën aan het einde van de 19de eeuw tot ontwikkeling kwam in een voorheen voornamelijk agrarisch gebruikt gebied.

Het noordelijke deel van het gebied (ten noorden van Molenstraat Centrum) is recentelijk herontwikkeld (Stadskade) en heeft door de eigentijdse architectuur een duidelijk eigen gezicht.

De hedendaagse karakteristiek van het plangebied wordt bepaald door

uiteenlopende eenheden, ontstaan in het verleden en bij heel recente ontwikkelingen. We vinden er enkele grootschalige bedrijven met binnenterreinen, grote solitaire gebouwen, het dorpse lint van de Veldhuisstraat, lintbebouwing langs de Spoorstraat en Kanaal Zuid en het grotendeels getransformeerde stationsgebied met forse kantoor- en woongebouwen.

Ontwikkelingen in de 19de eeuw

De ontwikkeling tot dorpsgebied (later met stedelijk karakter) werd ingezet in de tweede helft van de 19de eeuw en kwam in de plaats van een voornamelijk agrarisch gebruikt gebied. De relictten hiervan zijn hoewel schaars geworden, niet geheel uit beeld verdwenen.

De eerste kadastrale opname van het gebied toont nog de voornamelijk agrarische functie. Het gebied bestond toen, rond 1830, uit een aantal forse "bouwland" kavels binen een gemeenschappelijk heidegebied in de noordelijke punt van de Wormense Mark. Bij de aanleg van het kanaal en het spoor en de latere ontwikkelingen is de agrarische verkaveling als drager nauwelijks meer leesbaar, maar in rudimentaire vorm hier en daar nog aanwezig in de vorm van oude verkavelingsstructuren. Aan Kanaal Noord herinnert een voormalig (19de-eeuws) boerderijtje nog aan de agrarische voorgeschiedenis.

De eerste ingrijpende verandering in het gebied was de verlenging van het Apeldoorns Kanaal vanaf de huidige Deventerbrug tot Dieren, begonnen in 1858 en afgerond in 1884. Het noordelijke deel van het kanaal was in de periode 1825-1829 tot stand gekomen. Dit oudste deel van het kanaal werd onder meer gevoed door de "Kanaalbeek", een deel van de latere Kayersbeek. Die Kanaalbeek liep dwars door het projectgebied. Het trace is zuidelijk van de Molenstraat nog steeds in de verkaveling herkenbaar (op de scheiding van de percelen van Molenstraat-Centrum 236 en 238-240 en dan verder in zuidoostelijke richting; hier markeert een rij bomen het oude beektracé). Het beloop van de Kanaalbeek is één van de oude lijnen uit de vroege 19de eeuw die nu nog in het gebied zichtbaar zijn. Dit geldt ook voor de Molenstraat en het zuidelijke deel van de Molendwarsstraat, die reeds op de kadastrale kaart van 1832 staan aangegeven. De Molenstraat is een oude landweg die het dorpsgebied van Apeldoorn verbond met de heidegronden in het buitengebied. De Molendwarsstraat was eveneens een landweggetje, dat min of meer parallel liep aan de Kanaalbeek.

In het plangebied was de beek structuurgevend voor de verkaveling en daardoor ook deels voor de (latere) bebouwing.

Bij de verlenging van het Apeldoorns Kanaal werd het projectgebied aan de oostzijde duidelijk afgebakend. De Molenstraat kreeg een brug (Welgelegenbrug) over het kanaal. Het kanaalgedeelte ten zuiden van de Welgelegenbrug maakt geen onderdeel uit van het havengebied en kreeg daarom een meer natuurlijke uitstraling met groene kades. Langs het kanaal ontwikkelde zich lintbebouwing, waarbij een verdere opdeling van de oude agrarische verkaveling plaats vond.

Een tweede grote ingreep vormde de aanleg van het spooreplacement (met spoorbrug over in kanaal in de spoorlijn richting Deventer en Zutphen) omstreeks 1875. Het projectgebied kwam hiermee volledig los te liggen van de zuidelijker delen van de Wormense Mark.

Grote gevolgen door de komst van spoor

Met de komst van het station raakte de ontwikkeling van Apeldoorn in een stroomversnelling. Aan de noordoostzijde van het dorp werd vanaf het midden van de jaren '70 van de 19de eeuw een omvangrijke villawijk aangelegd. Deze werd via een voorname laan, de Stationsstraat, verbonden met het stationsgebied. Bij het zuidelijke deel van de Stationsstraat ontstond een tweede villapark (het Sophiapark), dat rond 1880 al volledig was ingevuld met vrijstaande villa's aan de Stationsstraat, het Sophiapark en een nieuwe laan, die vanuit het Stationsplein richting Molenstraat was getrokken, de Sophialaan. Van deze kleine 19de-eeuwse villabuurt zijn zeer fragmentarisch elementen behouden gebleven: een tweetal voormalige villa's aan de Stationsstraat en een enkel woonhuis aan de Molenstraat. In het begin van de 20ste eeuw voegden zich andere functies in het representatieve stationsgebied, zoals de scholen aan de Molendwarsstraat-Spoorstraat, een voorname pastorie bij de Mariakerk en het Districts Consultatiebureau van de Geldersche Vereeniging ter bestrijding van TBC.

Industrie

Spoor en kanaal waren belangrijke condities voor de vestiging van industrieën in het gebied. Dit gebeurde binnen het projectgebied voornamelijk ten westen van de Molendwarsstraat. Rond 1880 betrok de verffabriek van Talens een klein pand aan de vroegere Kanaalbeek. Hier werd de kiem gelegd voor een groot fabriekscomplex aan de zuidzijde van de Sophialaan, met als architectonisch hoogtepunt het hoofdgebouw dat in 1927 werd gerealiseerd.

In 1883 vestigde de Nettenfabriek zich ten noorden van het spoor en ook dit bedrijf groeide vanaf het begin van de 20ste eeuw uit tot een omvangrijk complex. De ligging van beide complexen nabij de voorname stationsbuurt heeft er waarschijnlijk toe geleid, dat de hoofdgebouwen van beide fabrieken

een zeer representatief uiterlijk kregen: het imposante hoofdgebouw van de Nettenfabriek uit 1907 en het eerder genoemde hoofdgebouw van Talens uit 1927, dat deel uitmaakte van de sjeke Sophialaan.

Ook aan de Molenstraat, en dan vooral ten noorden van deze straat, ontwikkelde zich in de jaren '80 van de 19de eeuw enige industrie, evenals aan de Spoorstraat langs de zuidrand van het projectgebied. Overigens bleef het binnengebied voorlopig nog zijn agrarische karakter behouden.

Rond 1900-1910 werden de grote industrieën verder uitgebouwd, wat ten koste ging van de landbouwpercelen in het binnengebied. Van zowel Talens als de Nettenfabriek zijn enkele belangwekkende historische fabrieks- en kantoorgebouwen tot op de dag van vandaag behouden gebleven.

Woonbuurtje

Daarnaast ontwikkelde zich hier een nieuw woongebied met vooral kleinschalige arbeidershuizen langs een nieuw aangelegd straatje, de Veldhuisstraat (omstreeks 1890). Het straatje werd gerealiseerd langs een oudere kavelscheiding tussen de Molenstraat en de Spoorstraat. Haaks hierop kwam een tweede woonstraatje tot ontwikkeling, de Polstraat, die eveneens de oudere verkavelingsstructuren volgt. De eerste (dubbele) woningen kwamen hier rond 1890-1900, een tweede reeks, merendeels enkelvoudige woningen werd rond 1910 gebouwd. In de loop van de eerste helft van de 20ste eeuw verdichtte de lintbebouwing langs beide straatjes zich met nieuwe huizen en kleinschalige bedrijfjes. Van deze vroege bebouwingsfasen (circa 1890-1900, circa 1910, 1930-1940) zijn aan de genoemde Veldhuisstraat, de Polstraat en ook aan de nabijgelegen Spoorstraat en Kanaal Zuid karakteristieke voorbeelden behouden gebleven, die samen met de relictten van de historische industriële bedrijvigheid een markant ensemble vormen, bepalend voor de gebiedskarakteristiek en vooral zichtbaar vanaf de spoor- en de kanaalzijde.

Ook ten noorden van de Molenstraat ontstond een vergelijkbaar woon-werkgebied, dat echter door recente saneringen vrijwel geheel van de kaart is verdwenen. De Molenstraat werd in dit gebied van landelijke uitvalsweg steeds meer een hoofdstructuur binnen het dorpsgebied, met een mix van functies. Er stonden woningen en bedrijven en er vestigden zich vooral in het gedeelte tussen de Molendwarsstraat en de Welgelegenbrug vele winkeliers. Enkele, thans meest jongere, woonwinkelhuisen staan er nog nabij de

aansluiting van de Veldhuisstraat op de Molenstraat.

Twee gebiedskarakteristieken

1. De laat 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. Dit gebied strekt zich uit tussen de Hoofdstraat in het westen en –globaal- de Molendwarsstraat in het oosten, met uitlopers in de Molenstraat en de Sophialaan.
2. De kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de laatste jaren van de 19de eeuw en de eerste helft van de 20ste eeuw; het betreft een gebied met enkele grootschalige (deels historisch) bedrijfscomplexen en enkele straten met kleinschalige woonhuisbebouwing uit de late 19de eeuw en de eerste helft van de 20ste eeuw, hier en daar afgewisseld door kleinschalige bedrijfspanden. De buurt ligt tussen de Spoorstraat, Kanaal-Zuid, Molenstraat en Molendwarsstraat.

2 INVENTARISATIE, SELECTIE, WAARDERING

Selectie en veldwerk

Voor de inventarisatie en selectie is gebruik gemaakt van eerdere analyses van het projectgebied en bovendien is aanvullend veldwerk en archiefonderzoek verricht. Het veldwerk vond plaats op 17 maart 2011. De gemeentelijke en rijksmonumenten zijn niet in de inventarisatie opgenomen. De niet beschermde objecten, die wel bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het projectgebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten worden getoetst aan de hand van een vijftal ruimtelijke en cultuurhistorische criteria.

Er zijn drie ruimtelijke waarden, waarbij wordt ingezoomd van gebied, via ensemble op het object. Deze benadering sluit aan bij de ruimtelijke insteek van het project. De ruimtelijke waardering krijgt dus de nadruk. Op objectniveau zijn nog een criterium historische waarde en een op de verschijningsvorm gericht criterium toegevoegd.

In de objectenlijst is ieder object kort gekarakteriseerd en per criterium getoetst op de aanwezige kwaliteit.

Ruimtelijke waarde

1. Gebied: van belang als wezenlijk onderdeel of ondersteuning van de cultuurhistorische gebiedskarakteristiek;
2. Ensemble: beeldondersteunend bij rijks- of gemeentelijke monumenten of als onderdeel van een waardevol historisch ensemble;
3. Object: bijzondere betekenis voor het beeld ter plekke door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, landmarkfunctie;

Historische waarde

4. Illustratief voor de (ontwikkelings)geschiedenis van het dorp of het landschap

Objectwaarde

5. Belang vanwege authenticiteit, zeldzaamheid, functie en/of vorm;

Er worden dus 5 criteria gehanteerd, waarbij -, 0, + of ++ kan worden gescoord.

++ = hoge waarde

+ = positieve waarde
0 = neutrale waarde
- = negatieve waarde

Eindwaardering

De optelsom van de scores leidt tot het formuleren van een eindwaardering:

Hoge totaalwaarde (H): minimaal 2x ++ en 2x +;

Positieve totaalwaarde (P): minimaal 3x + en 2x 0;

Neutrale totaalwaarde (N): alles daaronder;

Vanwege de "hoge ondergrens" van de veldselectie bevat het in dit rapport gepresenteerde overzicht geen panden, die een neutrale of negatieve totaalwaarde scores.

Minimaal twee maal een ++ en twee maal + levert de eindwaardering "Hoge totaalwaarde" (H) op. Lagere scores leiden tot een "Positieve totaalwaarde" (P).

Definitie totaalwaarden

Hoge totaalwaarde

Alle beschermenswaardige onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles), die vanwege de voornamelijk hoge ruimtelijke waarden, historische waarden en objectwaarden van wezenlijk en onlosmakelijk belang zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is noodzakelijk.

Positieve totaalwaarde

Alle karakteristieke onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles) die vanwege de voornamelijk positieve ruimtelijke waarden, historische waarden en objecten van positieve betekenis zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek.

Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is wenselijk.

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Kanaal Noord 1</p> 	<p>Grote middenstandswoning uit 1933, gebouwd in opdracht van Nicolaas Maarleveld naar ontwerp van de Apeldoornse architect J.D. Niessink Het pand heeft een samengestelde plattegrond, twee bouwlagen, bakstenen gevels en een schilddak met pannendekking.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen op de hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; onderdeel historisch lint langs het kanaal; 3. Zeer beeldbepalende ligging op straathoek, én aan Apeldoorns Kanaal; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn vaker voorkomend voorbeeld van middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm vrij goed bewaard, maar in diverse details wel gemoderniseerd; 	+	++	++	+	+	H
<p>Kanaal Noord 1.2</p> 	<p>Eenvoudige laat 19de-eeuwse woning, oorspronkelijk met stal aan de achterzijde, behorend tot de oudste bebouwing in het gebied. Het pand heeft een rechthoekige plattegrond, één bouwlaag, bakstenen gevels en een zadeldak met pannendekking.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen op de hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; onderdeel historisch lint langs het kanaal; 3. Beeldbepalende ligging aan Apeldoorns Kanaal; 4. Illustratief voor de vroege ontwikkeling van dit gebied, toen in het woon-werkbuurtje nog agrarisch-gerelateerde bebouwing voorkwam, van vóór de industriële ontwikkeling; 5. Karakteristiek, in dit gebied zeldzaam voorbeeld van agrarische woning uit de late 19de eeuw, in hoofdvorm en details vrij gaaf bewaard; 	++	++	+	++	++	H
<p>Kanaal Noord 3-3a</p> 	<p>Dubbele middenstandswoning uit 1930, ontwerp van de Apeldoornse architect H. Verkerk. Het pand heeft bakstenen gevels, twee bouwlagen en een schilddak met pannendekking;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van waardevol historisch ensemble woningen op hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; onderdeel historisch lint langs het kanaal; 3. Beeldbepalende ligging langs Apeldoorns Kanaal; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn algemeen voorkomend voorbeeld van dubbele middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm vrij goed bewaard, maar in diverse details wel gemoderniseerd; 	+	++	+	+	0	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Kanaal Noord 7 / Polstraat 20</p> 	<p>Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het bakstenen pand heeft één bouwlaag en met pannen gedekt mansardedak. Voorgevel met gepleisterde speklagen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van waardevol historisch ensemble woningen op hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; onderdeel historisch lint langs het kanaal; 3. Zeer beeldbepalende ligging langs Apeldoorns Kanaal en terzijde van entree Polstraat; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Zeer goed, authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; door de hoge mate van authenticiteit vrij zeldzaam in het plangebied; 	++	++	++	++	++	H
<p>Kanaal Noord 9 / Polstraat 11</p> 	<p>Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900; het pand heeft één bouwlaag en een mansardedak met pannendeckking en een dakhuis met zadeldakje midden voor. Bakstenen gevels met geel bakstenen sierbanden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van waardevol historisch ensemble woningen op hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; onderdeel historisch lint langs het kanaal; 3. Zeer beeldbepalende ligging langs Apeldoorns Kanaal en terzijde van entree Polstraat; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Zeer goed, redelijk authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; diverse markante details; 	++	++	++	++	+	H
<p>Kanaal Noord 11-11.2</p> 	<p>Dubbele middenstandswoning uit 1932, gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect H. Verkerk. Rechthoekige plattegrond, twee bouwlagen en een schilddak met pannendeckking; bakstenen gevels, voorgevel met erkers en ingangen met luifels.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen op de hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; onderdeel historisch lint langs het kanaal; 3. Beeldbepalende ligging langs Apeldoorns Kanaal; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn algemeen voorkomend voorbeeld van dubbele middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm en detaillering goed bewaard; diverse markante elementen; 	+	++	+	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Molendwarsstraat, achter 55</p> 	<p>Bedrijfspannd uit het begin van de 20ste eeuw, gelegen op een binnenterrein achter Molendwarsstraat 55. Het pand heeft één bouwlaag en een zadeldak met pannendekking. In de overgeverfde bakstenen gevels diverse authentieke gevelopeningen met ijzeren ramen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Het pand maakt geen deel uit van een historisch ensemble; 3. Het pand heeft door zijn besloten ligging geen betekenis voor het straatbeeld; 4. Als historisch bedrijfspannd zeer illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn inmiddels vrij zeldzaam voorbeeld van kleinschalige bedrijfsarchitectuur uit begin 20ste eeuw, in traditionele stijl. Bleef in hoofdvorm en vele details goed bewaard; 	++	0	0	++	++	H
<p>Molendwarsstraat 61</p> 	<p>Voormalige MULO-school St. Gerardus Majella uit 1919, ontwerp van architectbureau Janssen-Schrank uit Hengelo. Fors bakstenen schoolgebouw op samengestelde plattegrond, met twee bouwlagen en schilddaken. De voorgevel heeft een markante dakopbouw en een door middel van natuurstenen details geaccentueerde ingangspartij.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. 2. Het pand maakt deel uit van klein ensemble gebouwen uit het begin van de 20ste eeuw op overgang Molendwarsstraat-Spoorstraat; 3. Bijzondere betekenis voor het beeld door prominente hoofdvormen en markante ligging aan pleinruimte; 4. Het pand heeft historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie; 5. Markant voorbeeld van vroeg 20ste-eeuwse scholenbouw in Apeldoorn, wel in details gewijzigd enige zeldzaamheidswaarde vanwege de toegepaste vormgeving; 	++	+	+	++	++	H
<p>Molenstraat Centrum 236</p> 	<p>Representatief woonhuis, vermoedelijk oorspronkelijk met bedrijfsruimte aan de achterzijde, uit circa 1890, met neorenaissance detaillering. Het voorhuis heeft twee bouwlagen, een met pannengedekt schilddak met bakstenen gevels met gepleisterde detaillering.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. 2. Het pand maakt deel uit van klein ensemble gebouwen uit eind 19de eeuw de Molenstraat; 3. Bijzondere betekenis voor het beeld door prominente hoofdvorm en markante ligging aan doorgaande structuur; 4. Het pand heeft enige historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie; 5. Authentiek voorbeeld van representatief laat 19de-eeuws woonhuis in eclectische stijl, met details in neorenaissance en neoclassicistische trant; hoewel niet zeldzaam in Apeldoorn vertegenwoordigt het pand in deze wijk inmiddels wel een uniek type; 	++	+	++	+	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Molenstraat Centrum 238-240</p> 	<p>Dubbel woonhuis uit circa 1890, in eenvoudige traditionele stijl. Het pand heeft één bouwlaag en een dwars geplaatst zadeldak met pannendeckking en dakhuis op het voorschild. De bakstenen voorgevel heeft eenvoudige gepleisterde details;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Het pand maakt deel uit van klein ensemble gebouwen uit eind 19de eeuw de Molenstraat; 3. Bijzondere betekenis voor het beeld door ligging aan doorgaande structuur; 4. Het pand heeft enige historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie van dubbele arbeiderswoning; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit einde 19de eeuw; in geveldindeling en detaillering enigszins gewijzigd; 	+	+	+	+	+	P
<p>Molenstraat C. 248-250 / Sophialaan 71-73</p> 	<p>Winkelhuis met twee woningen en berging uit 1949, door architect T.G. Slijkhuis. Het complex bezit een samengestelde plattegrond, één- en tweelaags bouwdelen met pannendeckte zadeldaken. Bakstenen gevels, met aan de Molenstraatzijde een originele winkelpui.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Het pand staat aan de rand van het historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Bijzondere betekenis voor het beeld door ligging aan doorgaande structuur op prominente hoeklocatie; 4. Het pand heeft historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie van vroegnaoorlogs woon-winkelpand als herbouwproject na oorlogsverwoesting; 5. Het pand is van uitzonderlijk belang vanwege authenticiteit, bijzondere vormgeving in Delftse Schooltrant en als redelijk zeldzaam voorbeeld van kleinschalige winkelhuisarchitectuur uit de vroeg naoorlogse periode; 	++	+	++	+	++	H
<p>Molenstraat Centrum 258-260</p> 	<p>Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900; het pand heeft één bouwlaag en een met pannen gedekt mansardedak. Bakstenen gevels met enkele sierdetails.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat, hoek Molenstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint en hoeklocatie Molenstraat-Veldhuisstraat; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Vooral in hoofdvorm redelijk authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; 	++	+	++	+	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Molenstraat-Centrum 262-264, schuur	Zie: Veldhuisstraat 52						
<p data-bbox="188 619 331 639">Polstraat 5-7</p> 	<p data-bbox="710 619 1704 695">Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand bezit één bouwlaag en een dwars geplaatst zadeldak met pannendekking en dakhuis midden voor. De bakstenen voorgevel heeft eenvoudige gepleisterde details boven de vensters.</p> <ol data-bbox="757 695 1704 997" style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat en Polstraat; onderdeel historisch straatje Polstraat; 3. Van enig belang voor het straatbeeld ter plekke; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; in geveldinding en detaillering gewijzigd; 	+	+	+	+	0	P
<p data-bbox="188 1005 331 1026">Polstraat 4-6</p> 	<p data-bbox="710 1005 1704 1082">Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand bezit één bouwlaag en een dwars geplaatst zadeldak met pannendekking en dakhuis midden voor. De bakstenen voorgevel heeft eenvoudige gepleisterde details boven de vensters.</p> <ol data-bbox="757 1082 1704 1383" style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat en Polstraat; onderdeel historisch straatje Polstraat; 3. Van enig belang voor het straatbeeld ter plekke; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; in geveldinding en detaillering gewijzigd; 	+	+	+	+	0	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Polstraat 12 	Arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand bezit één bouwlaag en een mansardedak met pannendekking. De bakstenen gevels bezitten in kleurig siermetselwerk en pleisterwerk uitgevoerde details boven de vensters en sierbanden. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat en Polstraat; onderdeel historisch straatje Polstraat; 3. Van enig belang voor het straatbeeld ter plekke; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; in gevelindeling en detaillering gewijzigd; 	+	+	+	+	0	P
Polstraat 14 	Arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand bezit één bouwlaag en een mansardedak met pannendekking. De bakstenen gevels bezitten in pleisterwerk uitgevoerde details boven de vensters en sierbanden. Geveldetails sterk gewijzigd. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat en Polstraat; onderdeel historisch straatje Polstraat; 3. Van enig belang voor het straatbeeld ter plekke; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; in gevelindeling en detaillering gewijzigd; 	+	+	+	+	0	P
Polstraat 16-18 	Eenvoudige dubbele woning uit 1935, naar ontwerp van architect J.E. Weller. Het pand heeft één bouwlaag en een zolderverdieping onder een zadeldak met pannendekking. Bakstenen gevels. De voorgevel heeft twee erkers. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble kleinschalige arbeiderswoningen aan de Polstraat; 3. Geen bijzondere betekenis door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, landmarkfunctie, etc; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn algemeen voorkomend voorbeeld van kleine dubbele woning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm en detaillering redelijk goed bewaard; 	+	+	0	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Sophialaan 38-40 	Dubbele onderwijzerswoning uit 1919, gebouwd in relatie tot de MULO aan de Molendwarsstraat. Ontwerp van architect Janssen Schrakamp. Het pand bezit twee bouwlagen en een afgeplat schilddak. Bakstenen gevels, De voorgevel heeft eenvoudige hoekrisalieten met dakhuizen en ingangen met markante luifels. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. 2. Het pand is sterk beeldondersteunend voor het naastgelegen monumentale kantoorgebouw van Talens; 3. Bijzondere betekenis voor het straatbeeld door prominente hoofdvorm en authentieke uitstraling; 4. Het pand heeft historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie van dubbele onderwijzerswoning, in relatie tot de nabij gelegen MULO; 5. Groot belang vanwege authenticiteit en de bijzondere verschijningsvorm en detaillering. Als type zeldzaamheidswaarde; 	++	++	++	++	++	H
Sophialaan 46 	Omvangrijk fabrieksgebouw (productiehal en magazijn), in 1934 en 1939 gerealiseerd als uitbreiding van de Talens fabriek voor fijne verven en inktten, naar ontwerp van architect G.W. van den Beld. Fors bakstenen gebouw van vier bouwlagen met platte daken in zakelijke trant. In de gevels brede vensters met stalen veelruits ramen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Vormt historisch ensemble met het naastgelegen kantoorgebouw van Talens; 3. Door zijn omvang, hoofdvorm en uitstraling beeldbepalend element in de omgeving; 4. Als historisch bedrijfspand en uitbreiding van de beroemde Talensfabriek zeer illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn inmiddels vrij zeldzaam en authentiek voorbeeld van grootschalige bedrijfsarchitectuur uit de jaren dertig, in zakelijke stijl. 	++	++	++	++	++	H
Sophialaan 53-55 	Fors dubbel woonhuis, oorspronkelijk met een kantoor achter, uit 1929, gebouwd door architect B.L. Slot, voor eigen gebruik. Het bakstenen pand heeft twee bouwlagen en een prominent aanwezig schilddak met pannendekking. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. 2. Het pand is beeldondersteunend voor het nabij gelegen monumentale kantoorgebouw van Talens; 3. Bijzondere betekenis voor het straatbeeld door prominente hoofdvorm en authentieke uitstraling; 4. Het pand heeft enige historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie van dubbele woning met kantoor; 5. Het pand is van belang vanwege de redelijk hoge mate van authenticiteit; 	+	+	+	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Sophialaan 62 	<p>Woonhuis uit circa 1900, in traditionele trant. Het pand heeft een samengestelde plattegrond, één bouwlaag en haaks op elkaar aansluitende mansardedaken met pannendekking. Op het voorschild een markant dakhuisje. De gevels zijn wit geschilderd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat; onderdeel historisch lint Sophialaan; 3. Het pand is beeldbepalend gesitueerd aan de entree van de Sophialaan, in de knik die deze laan maakt bij de aansluiting op de Molenstraat; 4. De woning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. In hoofdvorm en gevelindelingen authentiek bewaard voorbeeld van kleinschalige woning uit de periode rond 1900; de meeste historische details zijn nog aanwezig; 	+	+	+	+	+	P
Spoorstraat 23 	<p>Voormalige R.K. Jongensschool uit 1920, ontwerp van architectbureau Janssen-Schrakamp uit Hengelo. Fors bakstenen schoolgebouw op samengestelde plattegrond, met twee bouwlagen en platte daken. De voorgevel heeft een markante afsluiting met attiek, hoekpinakels en een door middel van natuurstenen details geaccentueerde ingangspartij.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. 2. Het pand maakt deel uit van klein ensemble gebouwen uit het begin van de 20ste eeuw op overgang Molendwarsstraat-Spoorstraat; 3. Zeer beeldbepalende ligging aan pleinruimte, mede in relatie tot de brede voorgevel van de Nettenfabriek; sterke gevelwand richting busplein; 4. Het pand heeft historische waarde vanwege de oorspronkelijke functie; 5. Markant voorbeeld van vroeg 20ste-eeuwse scholenbouw in Apeldoorn, slechts in details gewijzigd. Enige zeldzaamheidswaarde vanwege de toegepaste vormgeving; 	++	++	++	++	++	H
Spoorstraat 27 	<p>Groot industrieel complex van de voormalige Nettenfabriek, ter plekke gesticht in 1883 en in 1907 gehuisvest in een omvangrijke nieuwbouw naar ontwerp van A. van Driesum. Na een brand omstreeks 1960 resteert hiervan voornamelijk het pand Spoorstraat 27 uit circa 1910. Het overgrote deel van het huidige complex dateert van 1954 en later, naar ontwerp van bureau Heuvelink uit Apeldoorn. Het betreft een grote verzameling van kantoor- en productiegebouwen, een ketelhuis en een schoorsteenpijp in een eenvoudige functionele baksteenarchitectuur, deels traditioneel gebouwd, deel inwendig met moderne betonconstructies.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Vormt als geheel een belangrijk groot historisch ensemble, ook met het naastgelegen schoolgebouw aan de Spoorstraat; 3. Door zijn omvang, hoofdvorm en uitstraling beeldbepalend element in de omgeving; de schoorsteenpijp is een landmark in de omgeving; 	++	++	++	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Spoorstraat 29 							
Spoorstraat 37 	<p>Huidig garagebedrijf bestaat uit een voormalig koetshuis uit 1912, behorend bij het complex van de Nettenfabriek, en rechts hierop aansluitend een bedrijfsgebouw uit het midden van de 20ste eeuw. Het gebouw uit 1912 heeft één bouwlaag en een zadeldak met sierspantje, het jongere gebouw één bouwlaag met plat dak met lichtstraten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het bouwdeel uit 1912 is van groot belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Onderdeel van eenvoudig industrieel ensemble; 3. Geen bijzondere betekenis door beeldbepalende ligging, etc; 4. Als voormalig onderdeel van historisch bedrijfscomplex van de beroemde Nettenfabriek illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied; 5. Ondanks wijzigingen herkenbaar als bedrijfsgebouw uit vroege 20ste eeuw; karakteristiek midden 20ste-eeuwse uitbreiding met voor die periode markante vorm; 	++	+	0	++	+	H
Spoorstraat 41-41.2 	<p>Kleine dubbele woning uit circa 1930-1935. Het pand heeft twee bouwlagen, bakstenen gevels en een schilddak met pannendeckking. De voorgevel heeft twee markante erkers.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen op de hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; 3. Geen bijzondere betekenis door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, landmarkfunctie; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn vaker voorkomend voorbeeld van dubbele woning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm redelijk goed bewaard. Opvallende wijziging is de grote dakkapel op het voorste dakschild; 	+	+	0	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Spoorstraat 43-43.2 	Dubbele middenstandswoning uit 1932, gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect H. Verkerk. Het pand heeft twee bouwlagen, bakstenen gevels en een schilddak met pannendeckning. De voorgevel heeft twee markante erkers. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen op de hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; 3. Beeldbepalende ligging in kromming gevelwand; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn vaker voorkomend voorbeeld van dubbele middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm vrij goed bewaard. Opvallende wijziging is de grote dakkapel op het voorste dakschild; 	+	++	+	+	+	P
Spoorstraat 49 	Bedrijfspannd uit 1933, naar ontwerp van architect J. Stellingwerf uit Apeldoorn, gebouwd als sigarenfabriek Havannah Blossom. Opmerkelijk wit geschilderd bakstenen drielaags gebouw met plat dak en deels nog vensters met ijzeren veelruits ramen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen op de hoek van Kanaal Noord en Spoorstraat; 3. Beeldbepalende ligging in kromming gevelwand, mede door de in deze omgeving verder unieke en opvallende verschijningsvorm; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied. Hoge historische waarde vanwege goed afleesbare oorspronkelijke bestemming; 5. Zeer karakteristiek en in deze vorm inmiddels in Apeldoorn zeldzaam voorbeeld van kleinschalige bedrijfsarchitectuur in zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm gaaf bewaard. Diverse markante details uit de bouwtijd; 	++	+	++	++	+	H
Stationsstraat 11 	Voormalige villa uit het derde kwart van de 19 ^{de} eeuw, in eenvoudige eclectische trant. Het pand heeft thans een horecabestemming. Twee bouwlagen en een plat dak (mogelijk niet origineel). De gepleisterde gevels eindigen met een kroonlijst, De voorgevel heeft pilasters en balkon. Authentieke vensters met schuiframen. Tegen de zijgevel een forse serre. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter. 2. Het pand is sterk beeldondersteunend voor het naastgelegen pastorie en de monumentale Mariakerk; dit geheel vormt een klein historisch ensemble aan de entree van de Stationsstraat; 3. Bijzondere betekenis voor het straatbeeld door prominente hoofdvorm en authentieke uitstraling; 4. Illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van de Stationsstraat; 5. Belang vanwege redelijke authenticiteit en vanwege enige zeldzaamheidswaarde in het plangebied en in het totaalbeeld van de Stationsstraat; 	++	++	++	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Stationsstraat 13 	Pastorie uit 1921 bij de naast gelegen neogotische Mariakerk. Ontwerp van architectbureau Janssen-Schrakamp uit Hengelo in sobere traditioneel-zakelijke stijl. Twee bouwlagen en een afgeplat schilddak met overstek en dakkapel. Bakstenen gevels met erkers en uitbouw. De meeste vensters zijn in modern materiaal vernieuwd. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de vroegere 19de- en vroeg 20ste-eeuwse stationswijk met een mix van villa's, school- en andere gebouwen met representatief karakter; 2. Het pand is sterk beeldondersteunend voor de monumentale Mariakerk; dit geheel vormt samen met nr. 11 een klein historisch ensemble aan de entree van de Stationsstraat; 3. Bijzondere betekenis voor het straatbeeld door prominente hoofdvorm en authentieke uitstraling; 4. Illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van de Stationsstraat; 5. Belang vanwege redelijke authenticiteit, bijzondere vormgeving en vanwege de oorspronkelijke functie van pastorie, in relatie tot de Mariakerk; 	++	++	++	++	+	H
Veldhuisstraat 6 	Enkelvoudige arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand bezit één bouwlaag en een dwars geplaatst zadeldak met pannendekking en een dakhuis midden voor. De bakstenen gevels zijn geschilderd. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat en Polstraat; onderdeel historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalende ligging terzijde van westelijke entree Polstraat; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. In hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; details licht gewijzigd; 	++	+	+	+	+	P
Veldhuisstraat 8 / Polstraat 1 	Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand bezit één bouwlaag en een dwars geplaatst zadeldak met pannendekking en dakhuis midden voor. De bakstenen gevels hebben eenvoudige gepleisterde details boven de vensters. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een historisch ensemble woningen in de omgeving van Veldhuisstraat en Polstraat; onderdeel historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalende ligging terzijde van westelijke entree Polstraat; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; in geveldindeling en detaillering gewijzigd; 	++	+	+	+	0	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Veldhuisstraat 11</p> 	<p>Bedrijfswoning van Nettenfabriek "Von Zeppelin", in 1950 gebouwd naar ontwerp van architecten J.W. en C.A.W. Heuvelink. De kleine woning in Delftse Schoolstijl heeft twee bouwlagen en met pannen gedekt zadeldak. Tuin aan de voorzijde met originele erfafscheiding.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van enig belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; door terugwijkende ligging is de ensemblewerking wat minder dan elders in het straatje; 3. Geen bijzondere betekenis door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, etc; 4. De woning heeft historische waarde als onderdeel (bedrijfswoning) van de Nettenfabriek; 5. In hoofdvorm en vrijwel alle details authentiek bewaard gebleven voorbeeld van eenvoudige woning in traditionele trant uit circa 1950; vaker voorkomend type; origineel hekwerk langs voortuin; 	+	+	0	++	+	P
<p>Veldhuisstraat 13</p> 	<p>Enkelvoudige arbeiderswoning uit de periode rond 1910; het pand heeft één bouwlaag en een met pannen gedekt mansardedak. Voorgevel met verblendstenen sierbanden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante positie, kap en geveldetails; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. In hoofdvorm en vrijwel alle details authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1910; vaker voorkomend type, met eenvoudige, doch markante detaillering; 	++	+	++	+	++	H
<p>Veldhuisstraat 23</p> 	<p>Enkelvoudige arbeiderswoning uit de periode rond 1910; het pand heeft één bouwlaag en een met pannen gedekt mansaredak. Bakstenen gevels met verblendstenen sierbanden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en geveldetails; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Vooral in hoofdvorm redelijk authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1910; vaker voorkomend type, met eenvoudige, doch markante deels vernieuwde detaillering; 	++	+	+	+	0	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Veldhuisstraat 24</p> 	<p>Enkelvoudige arbeiderswoning uit 1928, gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect R. Prins, in opdracht van Pieter Kooij. Het pand heeft één bouwlaag en een zadeldak met pannendeckking. Bakstenen gevels, erker tegen de voorgevel.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en erker; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de tweede fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Vooral in hoofdvorm redelijk authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1910; vaker voorkomend type, met eenvoudige, doch markante deels vernieuwde detaillering; 	++	+	+	+	0	P
<p>Veldhuisstraat 25</p> 	<p>Enkelvoudige arbeiderswoning uit de periode rond 1910. Het pand heeft één bouwlaag en een pannengedekt mansardedak. Bakstenen gevels met verblendstenen sierbanden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en geveldetails; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Vooral in hoofdvorm redelijk authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1910; vaker voorkomend type, met eenvoudige, doch markante, deels vernieuwde detaillering; 	++	+	+	+	0	P
<p>Veldhuisstraat 26</p> 	<p>Enkelvoudige arbeiderswoning uit de periode rond 1910; Het pand heeft één bouwlaag en een pannengedekt mansardedak. Bakstenen gevels met gepleisterde sierbanden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en geveldetails; 4. De arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. Vooral in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1910; vaker voorkomend type, met eenvoudige, doch markante detaillering; 	++	+	+	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Veldhuisstraat 30-32</p> 	<p>Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand heeft één bouwlaag en een dwars geplaatst zadeldak met pannendeckking en centraal dakhuis. Bakstenen gevels, waarbij de voorgevel is voorzien van gepleisterde details.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en dakhuis; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën vanaf de late 19de eeuw; 5. In hoofdvorm en deels ook in detaillering authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; 	++	+	+	+	++	H
<p>Veldhuisstraat 31-33</p> 	<p>Kleine dubbele middenstandswoning uit 1935, vermoedelijk gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect H. Verkerk. Het pand heeft twee bouwlagen en een dwars geplaatst zadeldak met pannendeckking. Bakstenen gevels, waarbij de voorgevel voorzien van erkers.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en erkers; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn algemeen voorkomend voorbeeld van dubbele middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm en detaillering goed bewaard; diverse markante elementen; 	++	+	+	+	+	P
<p>Veldhuisstraat 35</p> 	<p>Historisch bedrijfspand, gebouwd als cartonnagefabriek van de firma Ström & Kres, circa 1910. In 1928 verhoogd met een zadeldak, door architect G. Lankwarden. Het pand heeft twee gepleisterde bouwlagen met bakstenen details en een zadeldak met pannendeckking.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Door zijn hoofdvorm en uitstraling zeer beeldbepalend onderdeel van dit lint; 4. Als historisch bedrijfspand zeer illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn inmiddels vrij zeldzaam voorbeeld van kleinschalige bedrijfsarchitectuur uit begin 20ste eeuw, in traditionele stijl. Bleef sinds de verhoging in 1938 in hoofdvorm en detaillering goed bewaard; diverse markante elementen; 	++	+	++	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Veldhuisstraat 36-38</p> 	<p>Dubbele arbeiderswoning uit de periode rond 1900. Het pand heeft één bouwlaag en een dwarsgeplaatst mansardedak met pannendeckking. De gevels zijn gepleisterd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en dakhuis; 4. De dubbele arbeiderswoning is illustratief voor de eerste fase kleinschalige arbeiderswoningbouw in het gebied, gerelateerd aan de vestiging van de eerste industrieën in de late 19de eeuw; 5. Voornamelijk in hoofdvorm authentiek bewaard gebleven voorbeeld van dubbele arbeiderswoning in traditionele trant uit circa 1900; gevelafwerking en detaillering grotendeels gewijzigd; 	+	+	+	+	0	P
<p>Veldhuisstraat 42-44, 46-48</p> 	<p>Kleine dubbele middenstandswoning uit 1935, gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect H. Verkerk. Het pand heeft twee bouwlagen en een dwars geplaatst zadeldak met pannendeckking. Bakstenen gevels, waarbij de voorgevel voorzien van erkers.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en erkers; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn algemeen voorkomend voorbeeld van dubbele middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm en detaillering goed bewaard; diverse markante elementen; 	++	+	+	+	+	P
	<p>Kleine dubbele middenstandswoning uit 1935, gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect H. Verkerk. Het pand heeft twee bouwlagen en een dwars geplaatst zadeldak met pannendeckking. Bakstenen gevels, waarbij de voorgevel voorzien van erkers.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw; 2. Maakt deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat; 3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint vanwege markante kap en erkers; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum in dit gebied, toen op nog onbebouwde percelen woningen in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd; 5. Karakteristiek, in Apeldoorn algemeen voorkomend voorbeeld van dubbele middenstandswoning in traditioneel-zakelijke stijl; bleef in hoofdvorm en detaillering goed bewaard; diverse markante elementen; 	++	+	+	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Veldhuisstraat 52</p> 	<p>Zie ook: Molenstraat-Centrum 262-264. Bedrijfspannd uit circa 1935, met twee bouwlagen en een met pannen gedekt zadeldak. De gevels zijn van baksteen, met diverse houten deuren en stalen ramen. Achter het pand staat een wat oudere schuur met zadeldak, behorend bij het perceel Molenstraat-Centrum 262-264. Samen vormen de panden een klein ensemble.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Van belang als onderdeel van de kleine historische woon-werkbuurt uit voornamelijk de eerste helft van de 20ste eeuw;2. Beide panden maken deel uit van een waardevol historisch ensemble woningen en kleinschalige bedrijfspanden in historisch lint Veldhuisstraat;3. Beeldbepalend onderdeel van dit lint door markante "industriële" verschijningsvorm;4. Illustratief voor de ontwikkelingen in interbellum, toen op nog onbebouwde percelen woningen en bedrijfspanden in het oude woon-werkgebied werden ingevoegd;5. Karakteristieke, in Apeldoorn inmiddels redelijk zeldzame voorbeelden van kleinschalige bedrijfspanden in traditioneel-zakelijke stijl; in hoofdvorm en detaillering goed bewaard; diverse markante elementen;	++	+	+	+	++	H